

LAPIN LIITTO

TAVE-LAAPI

EENNÄMKODDEKAAVA 2040

Suáđigil – Aanaar – Ucjauhâ

EENNÄMKODDEKAAVAMIÄRÄDÄSAH JÁ MERKKIIMIJ ČIELGIITTÄSAH

12.11.2018

LAPLAND
Above Ordinary

Taah eennâmkoddekaavamerkkiimeh já -miärádâsah kuleh x.x.xxxx tuhhiittum Tave-Laapi eennâmkoddekaavan 2040

OLES EENNÂMKODDEKAAVAKUÁVLUN KYESKEE MIÄRÁDÂSAH:

VUÁVÁMMIÄRÁDÂSAH:

Kuávlui kevttim já tooimâid vuáváádijn kalga ovdediđ siärvádâhráhtus čavosmittem, eellimpirrâs kvaliteet pyeredem sehe juávkkujotoluv já keppâ jotoluv hinái ovdedem. Vuáváámist kalga kiddiđ huámmášume kuávlui sierânâstiilijid.

Sämmilij päikkikuávlust kuávluikevttim vuáváámist turvâsteh sämmiláid algâalmugin vuoigâdnuođâ paijeentoolláđ já ovdediđ jieijâs kielâ já kulttuur.

Kuávluikevttim vuáváámist kalga väldiđ huámmášumán eennâmpiáluštâs já räjikocceem táarbuid já turvâstiđ toid kelijdejee kuávlulijid ovdedemhinnáid já toimâmáhdulâšvuođáid.

Kaavakuávlust kuávlulávt merhâšittee pođoikäävpi stuorrâohtâduv stuáruduv vyelirääji lii 4 000 k-m².

Riddokuávluin čuákkipäikkitoimâi kuávlui (A), kuávdášsiijdâi (at já ats), já kuávdáštooimâi čuosâttuvâi (c) sehe palvâlusâi kuávlui já räjikävppisiijdâi (p) ulguubeln rijnâ čäcirääji uási kalga leđe ucemustáa peeli nubásmittum čäcirääjist. Pissoo aassâmviäsui sajadum kalga ovdediđ tievâsmitmáin jo orroo ráhtus. Riddokuávluin kalga turvâstiđ rido sundásii jotteemohtâvuođâ.

Eennâmkevttim vuáváámist kalga kuávlui sierânâsjiešvuovvijd mieigâstmáin väldiđ huámmášumán mávsulijd luándupirrâsijid, mávsulijd enâdâhkuávluid, huksejum kulttuurpirrâsijid, sämmilii kulttuurpirrâs sierânâsjiešvuovvijd já arkeologâlii kulttuuräärbi sehe kiddiđ eromâš huámmášume huksejum pirrâs kvaliteetân. Vuáváámist kalga huolâttiđ väldikodálávt mávsulij kulttuurpirrâsij já luánduäärbi áárvui turviimist sehe ovdediđ luándu maangâhámásâšvuođâ tááhust mávsulij kuávlui já ekologâlij ohtâvuođâi siäilum.

Enâduv peeleeest herkis kuávluin, tego juuvâi já jaavrij ridoin já mávsulumos vääri- já tuodârkuávluin sehe váldumaadij, madhâšempalvâlemkuávlui, vandârdemkiäinui já čuákkipaaihij aldasijn meecijn meccikieđâvuššâmtoimâid kalga vuávâđ huolâlávt nuuvt, ete väldih vuotân enâduv jiešvuovvijd já viggeh velttiđ stuorrâ nubástusâid.

Rakânâsâid tâi eres huksiittâsâid iä koolgâ vuávâđ, ete saijeje enâduv peeleeest herkis kuávluid, tego kezis njargâkeijid já kuátkoid sehe riddoenâduv haldâšejee tiävái čookán.

Eennâmkevttim vuáváámist kalga huolâttiđ eennâm- já meccituálu tááhust merhâšittee ohtâlij piäldu- já meccikuávlui sehe sâmikulttuur já -iälâttâsâi sehe puásuituálu tááhust merhâšittee ohtâlij kuávlui siäilumist.

Pieggâvyeimilájádâsâid kalga soijid kuávdâsmittum maangâ pieggâvyeimilájádâs ohtâduvváid. Kieldâ kaavaamist já eres kuávluikevttim vuáváámist kalga väldiđ huámmášumán pieggâvyeimi huksim vaikuttâsâid enâdâhân, asâmân, luámuasâmân, luddijid já eres elleid, luándun já kulttuuráarbân sehe kepidiđ háitulijid vaikuttâsâid. Pieggâvyeimilájádâsâi vuáváámist kalga turvâstiđ piäluštâsvuoimij toimâhinnáid sehe selvâttiđ já väldiđ vuotân pieggâvyeimilájádâsâi vaikuttâsâid tutkavuáhâduvváid, piäluštâsvuoimij radio-ohtâvuođáid já eres viestâdemvuáhâduvváid.

Pieggâvyeimilájádâsâid já eres ollâ rakânâsâid vuáváádijn kalga väldiđ huámmášumán kirdemestui alodâhrajittâsâid.

Puásuituálukuávlust kalga turvástiđ puásuituálu já eres luánduiäláttásái toimâ- já ovdedemhinnáid kuávlukevttim háárán. Puásuituálu čielgásávt vaikuttejee kuávlui kevttim vuáváádijn kalga väldiđ huámmášumán puásuituálu tehálijd kuávluid. Staatâ enâimij uásild kalga ráđádálláđ äššiomáháa palgás ovdâsteijeiguin.

Eennâmkevttim vuáváámist kalga varriidáttáđ šoonjá robdáalmonáid já tulviđ sehe šonjádâhnuváástus vaikuttássáid. Tulve-, viirrâm- já vierrâmkuávluh kalgeh čujottuđ almos- já sajattâhkaavain jo-uv kuávlun tâi huksimraijiittássân. Huksimsoojijd ij uážu vuáváđ soijid kuávluid, main lii tulve, viirrâm tâi vierrâm uhke. Täst puáhtá spiekâstiđ tuše, jis tárbu- já vaikuttâščielgiittássáid vuáđuduudijn čäittih, ete pasteh haldâšiđ tulveriiskâid já ete huksim lii kilelis ovdánem miäldásâš. Eennâmkevttim vuáváámist kalga väldiđ huámmášumán tulveriskâkuávluid já tuulviđ haldâšemvuáváameh.

Vuáváámist kalga viggáđ estiđ laarmâst, sporânist já hyenes áimukvaliteetist šaddee pirâs- já tiervâsvuotâhááituid. Larmâhááitui estimân já pirrâs makkuuvâšvuodâ turviimân eennâmkevttim, jotoluv já huksim vuáváámist sehe huksim lopemonáttâlmijn kalga väldiđ huámmášumán staatârääđi miärdâs larmâtaasij raaváárvuin. Pieggâvyeimilájádâsái uásild kalga väldiđ huámmášumán asáttâs pieggâvyeimilájádâsái olgolarmâttâsi raaváárvuin. Staatârääđi asáttâs luis viärjui já pävkitmij larmâtaasijn kalga väldiđ huámmášumán tooimâ háárjuttâlmijn, eennâmkevttim- já huksimlaavâ (132/1999) miäldâsii kuávlukevttim vuáváámist sehe pirâssuojâlemlaavâ miäldâsii lopemonáttâlmist já kocemist.

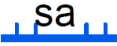

Vuáváádijn taggaar kuávlui kevttim, mast lii pisovâš toovlášpasáttâs tâi eres arkeologâlâš kulttuurärbičuosáttâh, kalga ráđádálláđ Museovirgáduvvâin sehe varriidáttáđ tárbulijd čielgiittássáid. Toovlášpasáttâs-laavâ vuáđuld adelum lovetáá lii pisováá toovlášpasáttâs kuáivum, luávdim, muttem, vahâgittem, meddâlistem já eres toos kuoskâm kiendum. Miärdâs kuáská meid čäcivuláid toovlášpasáttássáid.

Vuáváádijn suojâlemkuávlui tâi suojâlemohjelm kullee kuávlui kevttim kalga ráđádálláđ luándusuojâlmist já kuávlui haaldâšmist västideijee virgeomâháiguin. Natura 2000 -viärmádâhân siskálmittum kuávluid čyeccee tooimâi vaikuttássáid kalga táárbu miel ärvuštálláđ LSL 65 § miäldásávt.

HUKSIMRAIJIITTÄS:

Eennâmkevttim- já huksimlaavâ 33 § miäldásâš iävtulâš huksimraijiittâs lii vyeimist virkosmittem- já suojâlemkuávlun tâi jotoluv tâi teknisii huoláttâs viärmáduvâi tâi kuávlui várás čujottum kuávluin (V, L, LL, II, EN, EJ, SL, Se, SM, SR, SR1, vt, kt, st, yt, vyeimijodâs). Raijiittâs vijđeduvvoo kuoskâđ piäluštâsvuoimij kuávluid (EP), pääččim- já hárvuttâskuávlun (EAH), kuáivuttâhkuávluid (EK), syejistiälâsáid (sv), larmâkuávluid (me já me1), čäcikuávlun (W-1) sehe tehálad já čäciváldimân hiäivuláid ponnečäcikuávluid. Raijiittâs ij kuoskâ pieggâvyeimilájádâsái kuávluid (tv).

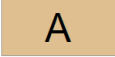

OVDEDEMPRINSIIPMERKKIIMEH

Merkkim	MERKKIM ČIELGIITTÁS Merkkim kuvvim <i>Kaavamiäradâs</i>
	SÄMMILIJ PÄIKKIKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvoo sämmilij päikkikuávlv. Kuávlvoin uáivilduvvojuh lánuduv, Aanaar, Ucjuv kieldái kuávlvuh sehe Suádigil kieldást orroo Laapi palgâs kuávlv. <i>Virgeomâhááh kalgeh väridiđ sämitiigán tilálâšvuotâ šoddâđ kulluđ já ráđádállâđ puoh vijđes já merhâšittee tooimáin, moh sättih tállán já eromâš vuovvijn vaikuttid sämmilij sajattâhân algâalmugin já moh kyeskih sämmilij päikkikuávlv siärvádâhvuáváámân, staatâeennâm, suojâlemkuávlvi já meccikuávlvi tipšomân, kevttimân, laiguutmân já luovâtmân, kuáivuttâhmineraalâid siskeldeijee tiettum ucâmân já toin ávhástâlmân sehe staatâ eennâm- já čäcikuávlvin tábâhtuvvee kolletoidemân teikâ eres västideijee sämmilij kielân, kulttuurân tâi sii sajattâhân algâalmugin kuávlvi kevttimân lohtâseijee áášân.</i> <i>Meccihaldättâs haaldâšmist orroo luánduriggoduvâi tipšom, kevttim já suojâlem kalga heiviittid oohân Sämitiggeest adelum laavâst uáivildum sämmilij päikkikuávlvust tienuuvt, ete turvâsteh sämmilij kulttuur hárvuttem hinnâid, sehe puásuituálulaavâst uáivildum puásuituálukuávlvust tienuuvt, ete tevdih puásuituálulaavâst asâttum kenigâsvuodâid.</i> <i>Puásuituálu já luánduiälättâsâi ráhtustoorjâlaavâ miäldâsijn tooimáin kalga kiddid eromâš huámmâšume sämmilij máhđulâšvuodâid pajjeentoollâđ já ovdedid sii kulttuurháámân kullee iälättâsâid sämmilij päikkikuávlvust.</i> <i>Sämmilij päikkikuávlvust meccituálu kolgâččij kevttid luándulii uđâsmittem toos hiäivulijn čuosâttuvâin já velttid eennâmase vuáimâlii kiedâvuššâm.</i>
	NUORTTÁLÂŠKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvoo nuorttâlâškuávlv. <i>Nuorttâlâškuávlvust staatâ já kieldâ virgeomâhááh kalgeh väridiđ nuorttâlij sijđäčuákkimân tilálâšvuodâ čäkkámuš addelmân nuorttâlij iälättâssâid já eellimtiilij kyeskee vijđâht vaikutteijee já prinsiipijn aášijn.</i>
	JIEDÂMEERÄ VÄVLI Merkkiimáin čujottuvvoo vädikodálâvt tehâlâš aalmugijkoskâsâš ovdedemvävli. <i>Vävli ovdeduvvoo aalmugijkoskâsâš jotolâhvävlin, mon eennâmkevttim vuáváámist kalga kiddid eromâš huámmâšume jotoluv nyjebžilvuotân já torvolâšvuotân, jotoluv já mađhâšem palvâlussâid, jotolâhpirâs kvaliteetân sehe luándu-, enâdâh- já kulttuurpirâsárvuid. Eennâmkevttim vuáváámist kalga väldid huámmâšumân ollâtâsâsij jotolâhohtâvuodâi sehe energia-, kaabelohtâvuotâ- já tiätujotolâhjosij tileväärridmijđ sehe rajiittâsâid pirâstittee eennâmkevttimân.</i>
	MAĐHÂSEM KIÁSUTTEMVVEIMIKUÁVLU, MAĐHÂSEM JÁ VIRKOSMITTEM OVDEDEM ČUOSÂTTÂHKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh mađhâšem já virkosmittem stielâseh, moid čyecch kuávlvikevttimân lohtâseijee ovdedemtäárvuh já toi oohânheiviitem. <i>Kuávlv kalga ovdedid mađhâšemkuávdái, mađhâšempalvâlemčuosâttuvâi, sijđâ- já eennâmkuávlvumađhâšem, palvâlusâi já kiäinui ohtsâštoimâlâš olesvuotân kuávlv váldukevttimtärguttâsâiguin oohân hiäivulii vuovvijn. Kulttuurârbi-, enâdâh- já luánduáárvuid kalga kattid mađhâšem kiásuttemvveimitahhen. Sämmilij päikkikuávlvust kalga turvid sämmilij máhđulâšvuodâid jieijâs kielâ já kulttuur háárvutmân.</i>
	EENNÂMKUÁVLU OVDEDEM ČUOSÂTTÂHKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh eennâmkuávlvustielâseh, moid čyecch kuávlvikevttimân lohtâseijee ovdedemtäárvuh já toi oohânheiviitem.

	<p><i>Kuávlust kalga siäiluttiđ já ovdediđ maangápiälásávt eennámkuávlv iäláttásáid, sijdá- já eennámkuávlvumadhásem, palválusáid, aassám já kulttuurpirrás. Pisováá aassám sajadume kalga ovdediđ tievásmitmáin jo orroo ráhtus.</i></p>
 mk-1	<p>EENNÁMKODE OVDEDEM ČUOSÁTTÁHKUÁVLV, MAST TIADUTTUVVOO SÁMIKULTTUUR Merkkiimáin čujottuvvojev sámi kulttuurân mieigásteijee eennámkuávlvustieláseh, moid čyeccih kuávlvikevttimân lohtáseijee ovdedemtáárbuh já toi oohánheiviitem. <i>Kuávlust kalga siäiluttiđ já ovdediđ maangápiälásávt sámmilij ärbivuáválijd iäláttásáid, sijdá- já eennámkuávlvumadhásem, palválusáid, aassám já kulttuurpirrás. Kuávlust kalga ovdediđ sámi kulttuurân já eres páihálii ärbivuáhán jiešvuodálii eennámkevttim já huksim siäiluttem já ovdedem.</i></p>
	<p>KUÁIVUTTÁHTOOIMÁ OVDEDEM STIELÁS Merkkiimáin čujottuvvojev tagareh stieláseh, main láá kavnáttum merhášittee malmá- já mineraalvuárháid.</p>
	<p>JUÁVKKUJOTOLUV OVDEDEMVÁVLI / OHTÁVUOTÁTÁRBU Merkkiimáin čujottuvvojev juávkkujotoluv oovdedmân lohtáseijee ohtávuotátáárbuh. <i>Täärhib vuáváámist kalga pyerediđ juávkkujotoluv juksám sehe värídiđ kelijdeijee kuávluid lonottemjotolâhân já sajostitmân.</i></p>
	<p>TAVENUORTTIKIÄINU DATAKAABEL Merkkiimáin čujottuvvoo Tavenuorttiikiäinu datakaabel. <i>Täärhib vuáváámist kalga väldiđ huámmášumán máhđulii datakuávdáá sajadume.</i></p>
	<p>EKOLOGÁLÁS OHTÁVUOTÁTÁRBU Merkkiimáin čujottuvvojev ekologálii viärmádâhân lohtáseijee jo orroo tai ulmemiäldásiih ohtávuodâh. <i>Täärhib vuáváámist kalga väldiđ huámmášumán luándu maangáhámásâšvuodâ tááhust tehálijd ohtávuodâid.</i></p>

KUÁVLUVÄRIDEM- JÁ UÁSIKUÁVLUMERKKIIMEH

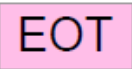
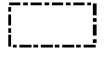
Merkkim	MERKKIM ČIELGIITTÁS Merkkim kuvvim <i>Kaavamiäradâs</i>
	ČUÁKKIPÄIKKITOIMÄI KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh asâmân já eres čuákkipäikkitoimáid, tego kuávdáštoimáid, palvålussáid já ráhtulášvuotân huksimkuávluh, váldukiäinuid ucceeb jotolâhkiäinukuávluh, virkosmittem- já muorâstâhkuávluh sehe sierânâskuávluh.
	KUÁVDÁŠSIJDÄ Merkkiimáin čujottuvvojuh kuávluh, main viggeh siäiluttiđ tâi kuus vuávájuh eennâmkuávluvuáđupalvålusáid já maid puáhtá anneeđ hiäivulii huksimkuávlun. <i>Kuávlust kalga siäiluttiđ já ovdediđ maangâpiälásávt eennâmkuávluvuáđupalvålusáid, aassâm já kulttuurpirrâs.</i>
	SÄMIKULTTUUR JÁ -HALDÄTTUV KUÁVDÁŠSIJDÄ Merkkiimáin čujottuvvojuh kuávluh, kost láá sämikulttuur- já haldättuv tooimah já kost viggeh siäiluttiđ tâi kuus vuávájuh vuáđupalvålusáid já maid puáhtá anneeđ hiäivuláš huksimkuávlun. <i>Kuávlust kalga siäiluttiđ já ovdediđ maangâpiälásávt sämikulttuurân mieigâsteijee eennâmkuávluvuáđupalvålusáid, palvålusáid, aassâm já kulttuurpirrâs sehe sämmilij jieijâs kielân já kulttuurân kyeskee jiešhaldášem.</i>
	KUÁVDÁŠTOOIMÄI ČUOSÄTTÄH Merkkiimáin čujottuvvojuh kuávdášhalusij palvâlem-, haldättâh- já eres tooimâi kuávluh, siskálmitmáin meid aassâm sehe jotolâh-, muorâstâh- já ruanáákuávluid. <i>Kuávluvuávdáštoimâi já huksiimist sehe stuorrâmittokaavai miäldásij rakânâsâi soijimist kuávdáštoimâi kalga kiddiđ huámmášume šiev huksimtäävi já čuákkipäikkikove olášutmân, maangâpiälásii palvâlemráhtus oovdedmân já mávsulii huksejum kulttuurpirrâs kattiimân.</i> <i>Käävpi stuorrâohtâduvâi olášuttem ääigidmist kalga väldiđ huámmášumân kuávluvuávdáštoimâi tásiädulii ovdedem tienuuvt, ete palvâlemfalâlduvâst iä šoodâ kuávluliih tâi aalmugjuávhu miäldásiih palvålusâi finnim tááhust negatiivliih nubástusah.</i>
	PALVÅLUSÄI KUÁVLU, RÄJIKÄVPPISIJDÄ Merkkiimáin čujottuvvojuh priivaatlij kávpálij palvålusâi kuávluh räjikävppisiijdâin.
	PARGOSAJEKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh maangâpiälásiih pargosajekuávluh, main pyehtih leđe toimättâh- já palvâlempargosajeh sehe pirâshemâdâsâid toovâthännáá ráhtulášvuotâ já vuorkkim. <i>Kuávlun puáhtá soijid pirâshemâdâsâid toovâthännáá pyevtittemtoimâi já vuorkkim, toimättuvâid, logistiik kuávluid sehe kuávlun hiäivulijid kávpálijid já eres palvålusáid.</i> <i>Kuávlun ij uážu vuávâđ tagarijd pargosajetooimâid, moi háituliih pirâsvaikuttâsah aldakuávluid pyehtih leđe merhâšitteh.</i> <i>Täärhib vuávdáštoimâi kalga väldiđ huámmášumân njebžilis sehe toimâliih jotolâhohtâvuodâh váldukiäinuid, čuákkipaihijid já asâmân.</i>

T	<p>RÁHTULÁŠVUOTÄ- JÄ VUÁRKKÄKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojev kuávlulávt merhâšittee ráhtulášvuotä- tai vuárkkátoomái kuávluh. <i>Kuávlul vuávámist kalga huolâttid tast, ete merhâšittee pirâshemâdâsah ránnjákuávluid iâstojeh.</i></p>
M	<p>EENNÄM- JÄ MECCITUÁLUVÁLDÄLÄŠ KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojev iänááš eennäm- já meccituálukiävtun uáivildum kuávluh, maid puáhtá kevttiđ válduášálii kevttimulme ennuv häittidhännáá meid eres tárguttâssáid</p>
M-1	<p>MECCITUÁLU- JÄ PUÁSUITUÁLUVÁLDÄLÄŠ KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojev iänááš meccituálun já puásuituálun uáivildum kuávluh, maid puáhtá kevttiđ válduášálii kevttimulme ennuv häittidhännáá meid eres tárguttâssáid. <i>Sämmilij päikkikuávlust turvâsteh sämmilij máhđulášvuodâid hárjuttiđ jieijâs kielâ já kulttuur.</i></p>
M-2	<p>MECCITUÁLU-, MAĐHÄSEM- JÄ PUÁSUITUÁLUVÁLDÄLÄŠ KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojev iänááš meccituálun, maadhâšmân já puásuituálun uáivildum kuávluh, maid puáhtá kevttiđ válduášálii kevttimulme ennuv häittidhännáá meid eres tárguttâssáid. <i>Sämmilij päikkikuávlust turvâsteh sämmilij máhđulášvuodâid hárjuttiđ jieijâs kielâ já kulttuur.</i></p>
Ms-1	<p>LUÁNDUTUÁLU- JÄ PUÁSUITUÁLUVÁLDÄLÄŠ KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojev iänááš luánduiälättâskiävtun já puásuituálun uáivildum kuávluh, maid puáhtá kevttiđ válduášálii kevttimulme ennuv häittidhännáá meid eres tárguttâssáid. <i>Sämmilij päikkikuávlust turvâsteh sämmilij máhđulášvuodâid hárjuttiđ jieijâs kielâ já kulttuur.</i></p>
MU	<p>EENNÄM- JÄ MECCITUÁLUVÁLDÄLÄŠ KUÁVLU, KOST LII EROMÄŠ OLGONLIHÄDEM STIVRIMTÄRBU Merkkiimáin čujottuvvojev kuávluh, moh láá uáivildum iänááš eennäm- já meccituálu háárjutmân, moid lii olgonlihâdemtiäddu já moid lii tárguttâs soijid olgonlihâdem stivrimtäärbu tiet págáid tai kiäinuid vuoijâstem- já eres toorjákuávluinis. <i>Kuávlul vuávámist kalga turvâstiđ eennäm- já meccituálu já eres eennämtuáluälättâsâi toimâhinnáid. Olgonlihâdem stivrimtäärbu tiet vuávámist kalga väldiđ huámmášumân págáid já olgonlihâdemkiäinuid sehe toid lohtâseijee vuoijâstem- já toorjákuávluid.</i></p>
MU-1	<p>MECCITUÁLU- JÄ PUÁSUITUÁLUVÁLDÄLÄŠ KUÁVLU, MAIN LII EROMÄŠ OLGONLIHÄDEM STIVRIMTÄRBU Merkkiimáin čujottuvvojev kuávluh, moh láá uáivildum iänááš meccituálun já puásuituálun, moid lii olgonlihâdemtiäddu já moid lii tárguttâs soijid olgonlihâdem stivrimtäärbu tiet págáid tai olgonlihâdemkiäinuid vuoijâstem- já eres toorjákuávluinis. <i>Kuávlul vuávámist kalga turvâstiđ meccituálu já puásuituálu sehe eres eennämtuáluälättâsâi toimâhinnáid. Olgonlihâdem stivrimtäärbu tiet vuávámist kalga väldiđ huámmášumân págáid já olgonlihâdemkiäinuid sehe toid lohtâseijee vuoijâstem- já toorjákuávluid.</i> <i>Sämmilij päikkikuávlust turvâsteh sämmilij máhđulášvuodâid hárjuttiđ jieijâs kielâ já kulttuur.</i></p>

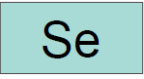
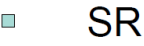
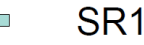
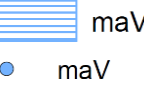
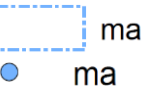
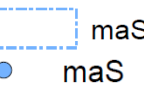

<p>MU-2</p>	<p>MECCITUÁLU-, MAÐHÅSEM- JÁ PUÁSUITUÁLUVÁLDÁLÅŠ KUÁVLU, MAIN LII EROMÅŠ OLGONJOTTEEM STIVRIMTÁRBUR Merkkiimáin MU-2 čujottuvvojeh kuávluh, moh láá uáivildum iánááš meccituálu, maadhåšmån já puásuituálu. <i>Kuávlul virkosmittem-, enådåh- já luánduáárvuid vuotån våldee meccituálu lii lovålåš.</i></p> <p><i>Kuávlun puáhtá vuávåd soijid luándun já enådåhån hiåivulii vuovviijn vandårdem já ohjelpalvålusåi toorjåsoojid.</i></p> <p><i>Kuávlul kevttim vuávåadijn kalga turvåstið kuávlul puásuituálu hinnåid.</i></p> <p><i>Såmmilij påkikkuávlust turvåsteh såmmilij máhđulåšvuodåid hárjuttid jieijås kielå já kulttuur.</i></p>
<p>MY-1</p>	<p>MECCITUÁLU- JÁ PUÁSUITUÁLUVÁLDÁLÅŠ KUÁVLU, KOST LÅÁ EROMÅŠ PIRÅSÅÁRVUH. Merkkiimáin MY-1 čujottuvvojeh eromåšåvt puásuituálu vårås uáivildum kuávlust staatå enåmijn orroo METSO-kuávluh já Meccihaldåttås suojålemmecið sehe jeegijisuojålem tievåsmitemkuávluh. <i>Kuávlul vuávåámist kalga vålðid huåmmåšumån luåndu maangåhåmåsåšvuodå siåilum sehe kuávlul eromåš luånduáárvuid.</i></p>
<p> mt</p>	<p>TUTKÅMUŠMECCI Merkkiimáin čujottuvvoo Laanil tutkåmušmecci.</p>
<p></p>	<p>EROMÅŠÅVT PUÁSUITUÁLU VÅRÅS UÁIVILDUM KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvoo puásuituáluåavå 2 § 2.mom. miåldåsii kuávlul. <i>Kuávlust orroo staatå eennåm ij uåžu kevttid tienuuvt, ete tast šadda huåmåsittet håittu puásuituálu. Staatå eennåm luovåtem tåi laiguuttem puáhtå tåbåhtuð tuše toin iåvttuin, ete eennåmomåsteijest tåi låigu-ulmust ij lah vuoigådvuotå finnið sajanmåávsvu poccui tovåtem vahågiijn.</i></p>
<p></p>	<p>PALGÅS RÅÅJI / EESTÅÅIÐI Merkkiimáin čujottuvvoo palgåsij koskåsåš rååji tåi eestååiði. <i>Moottorkiålkkå- já olgonlihådemkiåinuid kalga vuávåd tienuuvt, ete toh ruossålisteh nuuvt harvii ko máhđulåš palgås eestååiðijn já ete viggeh estið poccui jotteem ååiði rasta kiåinu peht.</i></p>
<p> • ph</p>	<p>PUÁSUITUÁLU TÅÅHUST EROMÅŠ TEHÅLÅŠ KUÁVLU/ČUOSÅTTÅH/ÅIÐI Merkkiimáin čujottuvvojeh puásuituálu tååhust eromåš tehåliih kuávluh, čuosåttuvah tåi pisovååh kuåttumjuurråmååiðih. <i>Kuávlul vuávåámist kalga turvåstið puásuituálu merhåšittet ráhtusij/kuávlul siåilum.</i></p> <p><i>Moottorkiålkkå- já olgonlihådemkiåinuid kalga vuávåd tienuuvt, ete toh ruossålisteh nuuvt harvii ko máhđulåš pisovåin puåsuiåiðijn tego pargo- já kuåttumjuurråmaiðijn já ete viggeh estið poccui jotteem ååiði rasta kiåinu peht. Vuávåámist kalga kuittåg huåmmåšið, ete puásuituálu tååhust eromåš merhåšittet čuosåttuvvåid puáhtå joðettið kuheh-uv poccui joðettemkiåinuh já toid lohtåseijee puåsuiååiðih.</i></p>
<p>• pht</p>	<p>PUÅSUINJUOVÅDÅH Merkkiimáin čujottuvvojeh puåsinjuovåduvah.</p>
<p> pt</p>	<p>KEČČÅLEMPUÅSUIÅIÐI Merkkiimáin čujottuvvoo Kuuduupuolžå keččålempuåsuiåiði.</p>
<p>LUÅNDUIÅLÅTTÅSKUÁVLU RÅÅJI</p>	

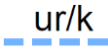
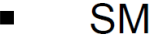

----- It	<p>Merkkiimáin čujottuvvoo puásuituálu já luánduiäláttásái ráhtustoorjálaavâ miäldásâš räáji, mon taavaabeln heiviitth luánduiäláttásái uásild taan laavâ asáttásáid.</p>
<p>RM</p> <p>● RM</p>	<p>MADHÄSEMPALVÄLUSÄI KUÄVLU/ČUOSÄTTÄH</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje kuávlulávt merhâšittee madhâšempalvâlusâi kuávluh, tego madhâšem- já luámukuávdááh, luámusijdah, luámuhotelleh, leirâdâttâmkuávluh teikâ eres västideijee madhâšem já ijâstállâm palvâleijee toomah.</p> <p><i>Kuávlu vuáváámist kalga huolâttiđ tast, ete madhâšem ovdedemtáárбуh heiviittuvvoje kuávlu luándu-, enâdâh- já kulttuurpirásárvuid anemáin taid ävkkín. Sâmmilij päikkikuávlust váldoje huámmášumán sâmmilij kulttuurârbi- já pirásárvui sierânâsjiešvievih.</i></p> <p><i>Täärhib vuáváámist kuávlun pyehtih čujottiđ madhâšem-, virkosmittem- já valastállâmpalvâlusâi lasseen astoääigi já pisováá aassâm.</i></p> <p><i>Täärhib vuáváámist kalga ienááš mieigâstiđ huksejum pirrâsân tienuuvt, ete kätteje kuávlu luándupirâs- já enâdâháárvuid já turvâsteh virkosmittem já olgonlihâdem táárbuid.</i></p>
<p>▲ rM</p>	<p>MADHÄSEMČUOSÄTTÄH</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje madhâšem já virkosmittem tááhust merhâšittee čuosâttuvah.</p> <p><i>Kuávlu vuáváámist kalga huolâttiđ tast, ete madhâšem ovdedemtáárбуh heiviittuvvoje kuávlu luándu-, enâdâh- ja kulttuurpirásárvuid. Sâmmilij päikkikuávlust váldoje huámmášumán sâmmilij kulttuurârbi- já pirásárvui sierânâsjiešvievih.</i></p>
<p>V</p> <p>▲ V</p>	<p>VIRKOSMITTEMKUÄVLU /-ČUOSÄTTÄH</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje ienááš olgonlihâdem- já vandârdem- sehe valastállâm- já virkosmittemtoomâ kuávluh.</p> <p><i>Kuávlu virkosmittem-, enâdâh- já luánduáárvuid vuotân väldee meccituálu lii loválâš. Kuávlust lii lope tuše valastállâm, virkosmittem já algâpyevtittâs iäláttásáid palvâleijee huksiimán sehe rakânâsâi vuáđutivomán.</i></p>
	<p>JOTOLÄHKUÄVLU /-ČUOSÄTTÄH</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje kuávluh logistiikkuávdái já muorâtäávvirterminaalij várás. (Ij vala kárttáást)</p>
<p>LL</p>	<p>KIRDEMJOTOLUV KUÄVLU</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje kuávluh kirdemtoomâ várás.</p>
<p>● II</p>	<p>KIRDEMSAJE</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje uccâkirdemkiedih já värisiäivumsajeh.</p> <p><i>Kuávlu vuáváámist kalga väldiđ huámmášumán uccâkirdemkiedijn já kirdemjotoluv värisiäivumsoojijn šaddee eennâmkevttim raijiittâsah.</i></p> <p><i>Vuáváádijn huksim kuávlun kalga piäluštâsvuoimijd väridiđ máhđulâšvuodâ ciälkkámuš addelmán.</i></p>
<p>● LS</p>	<p>KÄRBISHAAMMÄN</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje kârbishamâneh.</p>
<p>● EN</p>	<p>ENERGIAHUOLÄTTÄS ČUOSÄTTÄH</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoje energiahuolättâs palvâleijee lájádâsah tai ráhtuseh, tego vyeimilájádâsâi já stuorrâmutáttâhkuávlui várás värídum kuávluh.</p>

 tv	<p>PIEGGÄVYEIMILÄJÄDÄSÄI KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh väldikodálij kuávlukevttimuulmij uáivildem pieggävuomijn ávhástálmân pyeremustáa hiävuliuh kuávluh. <i>Pieggävyeimiläjäädäsáid kalga soijid čuákán maangä pieggävyeimiläjäädäs juávhoiid já nuuvt alda nubijdis ko tot energiapyevtittäs ekonomälášvuodä huámmášumán väldimáin lii máhđuláš.</i></p> <p><i>Kuávlun vuávámist kalga väldid huámmášumán pieggävyeimiläjäädäsáid vaikuttásáid väldikodálavt mávsuláid enádáhuávluid sehe väldikodálavt merhášittee huksejum kulttuurpirrásáid.</i></p> <p><i>Kuávlun kevttim vuáváadijn kalga turvástiđ kuávlun puásuituálu hinnáid.</i></p>
 E	<p>SIERÄNÄSKUÁVLU /-ČUOSÄTTÄH Merkkiimáin čujottuvvojuh čuosättuvah, main lii tiätu sieränäskiävtutárguttás já main jotteem lii táválávt räijejum.</p>
 EJ	<p>PASÄTTÄSKIEĐÄVUŠŠÄMČUOSÄTTÄH Merkkiimáin čujottuvvojuh pasättäsáid vuástávöldimân já kiedävušmân väridum kuávluh tego siirdäkuormim- já ävkkipasättässajattuvah sehe pasättäsáid ovdäkiedävuššämäläjäädäsah. <i>Kuávlun tooimái vuávámist merhášittee pirášhemädäsáid kalga estiđ teknisij čuávdusijguin já/tái čuujootmáin kelijdeijee syejikuávluid pirášhemädäsáid keeppidmân.</i></p>
 EO	<p>EENNÄM-AMNÄSIJ VÄLDIMKUÁVLU/-ČUOSÄTTÄH Merkkiimáin čujottuvvojuh kuávluh čievrä tai eres eennämamnásij väldim värás.</p> <p>ČUOSÄTTÄHKUÁHTÁSIIH VUÁVÄMMIÄRÄDÄSAH: EO 2695, EO 2711 já EO 2712 <i>Eennämamnásij väldimtoimä vuáváadijn kalga väldid huámmášumán kuávlun sajadume ponnečäcikuávlust. Kuávlun kyeskee tooimáid kalga vuáváđ tienuuvt, ete ponnečääsi kvaliteet, meeri tai anolášvuotä čäcivöldimân ij toi vaikuttásást hiäjusm.</i></p> <p><i>EO 2683, EO 2684, EO 2700, EO 2701, EO 2702, EO 2703, EO 2704, EO 2705, EO 2706, EO 2707, EO 2708, EO 2709, EO 2710, EO 2711, EO 2712, EO 2713, EO 2714, EO 2715, EO 2716, EO 2717, EO 2718, EO 2719, EO 2720 já EO 2721</i> <i>Eennämamnásij väldimtoimä vuáváadijn kalga turvástiđ sämmilij máhđulášvuodáid härjuttid jieijäs kielä já kulttuur.</i></p>
 EOT	<p>LAVŇEVÄLDIMKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh pyevtittásást orroo lavŇepyevtitemkuávluh. <i>LavŇepyevtitemkuávlun monnjäkiävtu vuáváadijn kalga viggäđ turvástiđ kuávlun puásuituálu hinnáid.</i></p>
 eot	<p>LAVŇEPYEVTITTEMPOTENTIALÄŠ KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh kuávluh, main láa tutkum lavŇeriggoduvah. <i>Jeegij luánduviđä já luánduviđä nálásijid oosijid kalga kyedđid pyevtitem ulguubeln.</i></p> <p><i>LavŇepyevtitemkuávlun kiävtunväldim vuávámist já ääigidmist kalga väldid huámmášumán pyevtitemkuávlun ohtsášvaikuttás čäcäduvváid já ponnečassijid.</i></p> <p><i>LavŇepyevtitem vuáváadijn kalga väldid huámmášumán tooimä vaikuttásáid vuoluubel čäcäduv tilán já ponnečassijid sehe viggäđ kepidid háitulijid vaikuttásáid.</i></p> <p><i>LavŇepyevtitemkuávlun monnjäkiävtu vuáváadijn kalga turvástiđ puásuituálu hinnáid.</i></p> <p>KUÁIVUTTÄHKUÁVLU</p>

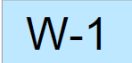

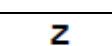

EK	<p>Merkkiimáin čujottuvvojuh kuávluh, main jo lii kuáivuttâhtoimâ tâi main lii pahudum, árvuštállum tâi inventistum tagarijd malmâ- já mineraaltietumeh, ete kuáivuttâhtoimâ lii oskottettee. Kuávluh aneh meid sistees kuáivuttâhtoimâ tááhust tárbulijd rikkodemlájádásáid, leeijim- já rikkodemčunoikuávluid sehe jotolâhvaavlijd já -kuávluid.</p> <p><i>Kuávlu kuáivuttâhtoimâ vuáváádijn (kuáivuttuv oles eellimkiärdu huámmášumán väldimáin) kalga eromášávt čácádâhvaikuttásái haaldâšmân kulen väldiđ huámmášumán šoonjâ robdâalmonijd varriidâtmáin eereeb iärásij valjaas arvešoonjâid já tulvetiilijd.</i></p> <p>ČUOSÂTTÂHKUÁHTÁSIIH VUÁVÁMMIÄRÁDÂSAH:</p> <p><i>EK 1904: Kuáivuttâhtoimâ kalga vuáváđ tienuuvt, ete tot ij Koitelais Natura 2000 -viärmádâhân kullee kuávlust toovât merhâšitteid luoštuid tâi hydrologlijd vaikuttásáid tâi mudoi-uv merhâšitteht hiäjusm kuávlu taid luánduáárvuid, moi tiet tot lii siskálmittum Natura 2000 -viärmádâhân.</i></p> <p><i>EK 1921: Kuáivuttâhtoimâ kalga vuáváđ tienuuvt, ete tot ij Viiankiaapa Natura 2000 -viärmádâhân kullee kuávlust toovât merhâšitteid luoštuid tâi hydrologlijd vaikuttásáid tâi mudoi-uv merhâšitteht hiäjusm kuávlu taid luánduáárvuid, moi tiet tot lii siskálmittum Natura 2000 -viärmádâhân.</i></p>
 ek-ma	<p>EENNÄMVUÁLÁSÄS KUÁIVUTTÄHKUÁVLU</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvoo Sakatti kuáivuttâhkuávlu (EK 1921) eennâm vuálá ulátteijee uási, mii lii Viiankiaapa jeegijsojâlemkuávlust (SL 4313).</p> <p><i>Kuáivuttâhtoimâ kalga vuáváđ tienuuvt, ete tot ij Viiankiaapa Natura 2000 -viärmádâhân kullee kuávlust toovât merhâšitte luoštuid tâi hydrologlijd vaikuttásáid tâi mudoi-uv merhâšitteht hiäjusm kuávlu taid luánduáárvuid, moi tiet tot lii siskálmittum Natura 2000 -viärmádâhân.</i></p>
EP	<p>PIÄLUŠTÄSVUOIMIJ JÄ RÄJIKOCCEEMLÄJÄDÄS KUÁVLU</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvojuh tagareh piäluštâsvuoimij tâi räjikocceemlájádäs pisováá kiävtust orroo tâi tagarin vuávájum suátiviehâsaje-, hárjuttâs- já västideijee kuávluh, main jotteem lii räijejum.</p> <p><i>Vuáváádijn kuávlu kevttim kalga piäluštâsvuoimijd já räjikocceemlájádâsân väridiđ máhđulâšvuodâ ciäkkámuš addelmân.</i></p>
EAH	<p>PÄÄČČIM- JÄ HÄRJUTTÄSKUÁVLU</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvojuh tagareh piäluštâsvuoimij tâi räjikocceemlájádäs pisováá kiävtust orroo tâi tagarin vuávájum pääččim-, hárjuttâs- já västideijee kuávluh, main jotteem lii räijejum.</p> <p><i>Kuávlu kiävtu vuáváádijn kalga kiddiđ eromáš huámmášume torvolâšvuotân, larmâtuárjumân, ponnečasij suojâlmân, luándu- já pirâsârvoid sehe kulttuuráárbán.</i></p> <p><i>Kuávlu kiävtu vuáváádijn kalga väldiđ huámmášumán kuávlu puásuituálu hinnáid.</i></p>
 EA	<p>PÄÄČČIMRAĐE</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvojuh eennâmkode tâi kuávlu peeleeest merhâšittee pääččimrađekuávluh.</p> <p><i>Kuávlu alda ij koolgâ vuáváđ soijid uđđâ aassâmkuávluid tâi eres tagarijd toimâid, moh láá larmâheerkih. Kuávlu vuávámist kalga väldiđ huámmášumán eennâmvuáđu já ponnečääsi pillášumriiskâ.</i></p>
SL	<p>LUÁNDUSUOJÄLEMKUÁVLU</p> <p>Merkkiimáin čujottuvvojuh luándusuojâlemlaavá vuáduid suojâlum tâi suojâlemnáál uáivildum kuávluh sehe Natura 2000 -viärmádâhân siskálmittum kuávluh.</p>

	<i>Kuávlv suožálem vuáđustássân orroo luánduáárvuid ij uážu merhâšitteh hiájusmittid.</i>
 Se	<p>MECCIKUÁVLV Merkkiimáin čujottuvvojuh meccikuávlulaavâ vuáđuld vuáđudum meccikuávluh, moh láá vuáđudum meccikuávluluándu siäiluttem tiet, sâmikulttuur já luánduäláttásâi turviimân sehe luándu maangâpiälâsii kiävtu já ton hinâi oovdedmân sehe Natura 2000 -viärmádâhân siskálmittum kuávluh. <i>Meccikuávlui tipšo- já kiävtuvuávâámijn kalga väldid huámmášumân väldikodálávt já kuávlulávt merhâšittee kârbâinjotteem-, moottorkiäkkâ- já olgonlihâdemkuávluid sehe mađhâšem ovdedemhinnâid.</i></p> <p><i>Sâmmilij päikkikuávlust kalga turvástiđ sâmmilij máhđulâšvuodâid hárjuttid jieijâs kielâ já kulttuur.</i></p>
 SR	<p>HUKSIMSUOJÁLEMČUOSÁTTÁH Merkkiimáin čujottuvvojuh kirkkolavvâin, huksimäärbi suožálmist adelum lavvâin tâi eennâmkevttim- já huksimlaavâ vuáđuld suožálmist tâi suožálemnâál uáivildum väldikodáliih, eennâmkodáliih tâi kuávluliih kuávluh tâi čuosáttuvah. <i>Vuávâámist kalga turvástiđ čuosáttuv/kuávlv kulttuurhistorjâliih áárvuh. Uđâs- já lasehuksim kalga heviittiđ sajadume, mittokaava já huksimtäävi peeleeest mávsulii huksimvuáđun já huksejum kulttuurpirrâsân.</i></p>
 SR1	<p>HUKSIMSUOJÁLEMČUOSÁTTÁH Merkkiimáin čujottuvvojuh kirkkolavvâin tâi huksimäärbi suožálmist adelum lavvâin suožálmist tâi suožálemnâál uáivildum väldikodálávt teháliih kuávluh tâi čuosáttuvah. <i>Suožálemčuosáttuv kulttuurhistorjâlij áárvui hiájusmittem lii kiieldum. Uđâs- já lasehuksim kalga soijid sajadume, mittokaava já huksimtäävi peeleeest mávsulii huksimvuáđun já huksejum kulttuurpirrâsân.</i></p>
 maV maV	<p>KULTTUURPIRRÁS JÁ/TÁI ENÁDUV KATTIM TÁÁHUST VÄLDIKODÁLÁVT TEHÁLÂŠ KUÁVLV TÁI ČUOSÁTTÁH Merkkiimáin čujottuvvojuh väldikodálávt mávsuliih enádâhkuávluh já väldikodálávt merhâšittee huksejum kulttuurpirrâseh. <i>Kuávlv vuávâámist kalga väldid huámmášumân kulttuurpirrâs já enâduv jiešvuovij kattim já turvástiđ merhâšittee enádâh- já kulttuurhistorjâlij áárvui siäilum. Čuosáttuvvâid tâi kuávluid merhâšitteht vaikutteijee haavâin kalga museovirgeomâhâžân väridiđ máhđulâšvuodâ ciäkkámuš addelmân.</i></p>
 ma ma	<p>KULTTUURPIRRÁS JÁ/TÁI ENÁDUV KATTIM TÁÁHUST TEHÁLÂŠ KUÁVLV TÁI ČUOSÁTTÁH Merkkiimáin čujottuvvojuh eennâmkodálávt já kuávlulávt mávsuliih kulttuurpirrâseh já enádâhkuávluh. <i>Kuávlv vuávâámist kalga väldid huámmášumân kulttuurpirrâs já enâduv jiešvuovij kattim já turvástiđ enádâh- já kulttuurhistorjâlij áárvui siäilum.</i></p>
 maS maS	<p>MERHÂŠITTEE II MAAILMSUÁDI ÄÄGI SUÁTIHISTORJÁKUÁVLV TÁI - ČUOSÁTTÁH Merkkiimáin čujottuvvoo eennâmkodálávt merhâšittee II maailmsuádi äägi suátihistorjâjúkuávlv tâi -čuosáttâh. <i>Kuávlv vuávâámist kalga väldid huámmášumân čuosáttuv tâi kuávlv historjâlijd eromâšjiešvuovijd.</i></p> <p><i>Kuávlun kyeskee eennâmkevttimhaavâin kalga pivdeđ museovirgeomâháá ciäkkámuš.</i></p>

	<p>KULTTUURHISTORJÁLÁVT TÄI ENÄDUV PEELEEST MERHÄŠITTEE LUODDÄ TÄI KIÄINU Merkkiimáin čujottuvvojuh maadijhaldáttuv museoluodah já eres kulttuurhistorjálávt tai enäduv peeleeſt merhâſittee luoddâ- tai kiäinu-uâsih. <i>Kuávlv vuávâámist kalga turváſtiđ luodâ tai kiäinu kulttuurhistorjâlijđ já enäduv áárvuid.</i></p>
	<p>TOOVLÄŠMUŠTOČUOSÄTTÄH Merkkiimáin čujottuvvojuh toovláſmuſtolaavâ vuáduľd ſuojâľum eennâmkođdekaavan väljeľum kuávluh já čuosâttuvah. Piſovâáh toovláſpasâttâſah láá toovláſmuſtolaavâ (295/63) vuáduľd ſuojâľum. <i>Kuávlun kyeskee eennâmkevttimhaavâin kalga pivdeđ museovirgeomâháá ciäľkkámuſ.</i></p>
	<p>RIDOISUOJÄLEMOHJELM MIÄLDÄSÄŠ KUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvoo ridoisuojâľemohjelm miäľdâſâſ kuávlv.</p>
	<p>MÄVSULÄŠ PUOLŽÄKUÁVLU TÄI ERES GEOLOGLÄŠ HÄMÄŠUME Merkkiimáin čujottuvvojuh väľdikodáľávt mävsuliih puolžâkuávluh, -moorenhâmâſumeh, -riddo já pieggâkiärdâſumeh, källeekuávluh tai eres väſtideijee geologliih hámâſumeh. <i>Kuávlv kiävtu vuávâámist kalga väľdiđ huámâſumán kuávlv luándumuččâđvuodâ, geologlij hámâſuumij ſehe eromâſ luándutiilij já -tietumij ſierânâſjieſvuovijd.</i></p>
	<p>TEHÄLÄŠ TÄI ČÄCIVÄLDIMÄN HIÄIVULÄŠ PONNEČÄCIKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvojuh ponnečâcikuávluh, moh láá jieſvuodâi peeleeſt mävsuliih já moh sättih leđe tai láá ſiärváduvâi čäciväľdim tááhust tehâľiih. <i>Kuávlun kyeskee tooimâid kalga vuávâđ tienuuvt, ete ponnečâäſi kvaliteet, meeri tai anolâſvuotâ čäciväľdimän ij toi vaikuttâſâſt hiäjusm.</i></p>
	<p>KIRDEMMAÄŠINLARMÄKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvoo Avveel kirdemkiedi ihán 2025 ennustum L_{den} 55 já 60 dB kirdemmaaſinlarmâkuávlv. <i>Kuávlust jo orroo aassâm já eres larmâherkis tooimâ ſiäiluttem já tievâſmittem lii máhđulâſ. Kuávlun puáhtâ ſoijid ovdâmerkkân ráhtulâſvuotâ-, toimâttâh- já jotolâhrakânâſâid.</i></p>
	<p>LARMÄKUÁVLU Merkkiimáin čujottuvvoo Rovajäävri já Kyläjäävri pääččim- já hárjuttâſkuávlv larmâkuávlv L_{Aeq} 55. <i>Kuávlust jo orroo aassâm já eres larmâherkis tooimâ ſiäiluttem já tievâſmittem lii máhđulâſ väľdimän vuotân kuávlv väľdueennâmkevttimtârguttâſ.</i></p>
	<p>SYEJISTIELÄŠ Merkkiimáin čujottuvvoo kuávlv, koſt kuávlv kevttim kalga raijid alda orroo varâkuávlv tai eres pirrâſân kevttimraijiittâſâid tovattee čuosâttuv tiet. <i>Kuávlv kevttim vuávâáďijn kalga piäľuſtâſvuoimijđ já kâájumvirgeomâháid väřidiđ máhđulâſvuodâ ciäľkkámuſ addelmân.</i></p>
	<p>KIRDEMTOOIMÄ TÄÁHUST TEHÄLÄŠ STIELÄŠ Merkkiimáin čujottuvvoo kuávlv, mii lii čujottum kirdemjotoluv väřiſiävumsaje pirrâ. <i>Kuávlv vuávâámist kalga väľdiđ huámâſumán kirdemjotoluv väřiſiävumsaajeest ſaddee eennâmkevttim raijiittâſâid.</i> <i>Kirdemestuu tovatteejee ſtivrein já huksiittâſâin kalga pivdeđ piäľuſtâſvuoimij ciäľkkámuſ ſehe áimujotolâhlaavâ 864/2014 158 § miäľdâſii ciäľkkámuſ Trafist.</i></p>

 sev	SEVESO-KUÁVLUH Merkkiimáin čujottuvvoo SEVESO III -direktiiv miäldásáš konsultistemstielás. <i>Kuávlu kevttim vuáváádijn kalga TUKESân já kááijumvirgeomáhâžân sehe táárbu mielđ piäluštâsvuoimijd väridiđ máhđulâšvuodâ ciälkkámuš addelmân.</i>
 W-1	ČÄCIKUÁVLU, TULVÄDEMAÄLDIS Merkkiimáin čujottuvvojuh rahtum já vuávájum tulvâdemjäävrih tai -áldáh, moh láá räijejum paječäciräáji mielđ.
	MERHÄŠITTEHT PYEREDEMNAÁL MAÄDIJ
 vt	VÄLDUMAÄDIJ
 vt	VÄLDUMAÄDIJ, RAAVÄLÄŠ
 kt	VUÄĐUMAÄDIJ
 kt->vt	MAÄDIJLUOKA PAJEDEM kt→vt
 st->kt	MAÄDIJLUOKA PAJEDEM st→kt
 st	KUÁVLUMAÄDIJ
 yt	OHTÄVUOTÄMAÄDIJ
 yt	OHTÄVUOTÄMAÄDIJ, RAAVÄLÄŠ / MUULSÄIÄVTULÄŠ <i>Toimâ kalga vuáváđ tienuuvt, ete huksim ij uhked kuávlu ponnečasijđ.</i>
 pr/o	VÄLDURAĐE, RAAVÄLÄŠ / MUULSÄIÄVTULIIH LINJÄH <i>Täärhib vuávámist kalga väldiđ huámášumân kuávlu luándu-, enâdâh- já kulttuurpiräsäärvuid já jo orroo aassâm sehe viggâđ kepidiđ háitulijđ vaikuttâsâid.</i> <i>Linjâm täärhib vuávámist kalga turvästiđ puásuituálu kuávluikevttimân lohtâseijee toimâ- já ovdedemhinnâid.</i> <i>Toimâ kalga vuáváđ tienuuvt, ete huksim ij uhked kuávlu ponnečasijđ.</i>
 pr/yt	VÄLDURAĐE, OHTÄVUOTÄTÄRBU
 z	VYEIMIJOĐOS
 z/o	VYEIMIJOĐOS, RAAVÄLÄŠ
	MOOTTORKIÄLKKÄKIÄINU
	OLGONLIHÄDEMKIÄINU
	EENNÄMKODDEKA AVAKUÁVLU RÄÄJI
	KUÁVLU RÄÄJI
	UÄSIKUÁVLU RÄÄJI

---	RAAVÄLÄŠ KUÁVLU TÄI UÁSIKUÁVLU RÄÄJI
M 4515	KUÁVLU TÄI ČUOSÄTTUV EENNÄMKODDEKAAVAMERKKIM JÄ -NUMMEER

Taan eennâmkoddekaavan kulá čielgiittâs, mast láá oovdânpuohtum eereeb iärásij tehálumoseh kaava vuolgâsoojijd já ulmijd lohtâseijee tiäđuh, kaavačuávdusij vuádustâsah já tulkkumravvuuh sehe kuvvim eennâmkoddekaava vaikuttâsâin.

KUÁVLUH, MOH KOMETTUVVOJEH:

Táin eennâmkoddekaaváin komettuvvoo 28.1.2008 laavâvyeimi finnim Tave-Laapi eennâmkoddekaava (Suáđigil, Ucjjuhá, Aanaar).

HAALDÄTLÄŠ KIEĐÄVUŠŠÂM:

- Laapi lito stivrâ meridij asättiđ eennâmkoddekaavahammiittâs rähtimmudo kulâmân xxxx
- Rähtimmudo kuullâm xxxxx-xxxxx
- Laapi lito stivrâ meridij asättiđ eennâmkoddekaavahammiittâs almolávt uáinimnáál (MRA 12§) xxxxxx
- Eennâmkoddekaavaiävtuttâs almolávt uáinimnáál (MRA 12§) xxxxxx
- Laapi lito stivrâ meridij oovdânpyehtiđ váldustiivrân eennâmkoddekaava tuhhiitem
- Laapi lito váldustivrâ tuhhiittij eennâmkoddekaava (MRL 31§)
- Eennâmkoddekaava laavâvuáimálâš

LAAPI LITTO

RUÁVINJARGÄ 12.11.2018

Markus Lohi
Stiivrâ saavâjođetteijee

Mika Riipi
Eennâmkoddehovdá